

Hensyn til dem. Det er jo ikke Formaålet absolut at faa denne Lov frem i Aar. Formaålet er dog vel tillige dette, at faa Loven frem i god Skikkelse. Har jeg taget fejl i mine Indvendinger, skal jeg være rede til at frafalde dem. Som Sagen staar for mig, synes jeg, at det i Aar navnlig maa gælde om, at føre Lovforslaget saa vidt frem, at det kan komme over i Landstinget. Det har nu været i dette ærede Ting i 3 Aar, og Tankerne om mellemkommunal Bestatning have jo været fremme længe forinden. Kunne vi nu i Aar naa til at faa Lovforslaget over i Landstinget, saa vil der allerede være naaet noget, og i saa Henseende skal jeg udtale, at for mit Vedkommende skal der ikke være noget som helst at indvende imod, at Lovforslaget gaar over i Landstinget i den Skikkelse, det har efter Flertallets Forslag, med de Forandringer, som jeg haaber ville blive foretagne efter de Ændringsforslag, der ere stillede af ærede Medlemmer, og som jeg har tiltraadt gennem de Bemærkninger, jeg derom har gjort. Men selv om Lovforslaget kom frem saaledes, som Flertallets forslag er i og for sig, vilde jeg ikke have noget imod, at det blev lagt til Grund for Forhandlingen i Landstinget, og jeg skal for saa vidt stille mig velvillig over for Lovforslagets Fremme paa dette Sted.

S. Sagen: Jeg skal bestræbe mig for at fatte mig kort, da der jo nu er talt saa meget om denne Sag. Smidlertid har den højtærede Ministers og enkelte andres Udtalelser givet mig Anledning til atter at begære Ordet. Det forekommer mig navnlig, at naar Diskussionen skal have noget Udbytte, saa er det netop de ny Spørgsmaal, som maa tages op, og ikke Gentagelser af gamle. De ny Spørgsmaal her angaa jo netop Aktieselskabers Bestatning og Forholdet til Forbrugsforeninger og Produktionsforeninger i det store. Den ærede Ordfører gav mig i Gaar et Svar, som forekom mig at være alt for vagt. Da jeg spurgte ham, med hvilken Ret, — med hvilken moralisk Ret, mente jeg naturligvis — man vilde bestatte Aktionærer dobbelt, saa fik jeg blot det Svar, at jeg kunde gaa ud i enhver Kjøbstad og faa at vide, at man ønskede Aktieselskaber bestattede. Det er virkelig ikke nogen Begrundelse; den holder sig i den Grad til Jorden, at det forekommer mig, at det ærede Medlem kunde have givet en noget bedre. Der staar i Chr. d. 5tes Lov, at Passiar paa Krostuer skal man ikke høre efter, og jeg vil ikke gaa ud og høre paa Passiaren paa Krostuer i Kjøbstæderne, den Slags Passiar i Kjøb-

stæderne for Begrundelsen af helt ny Skatter. Derimod gav den højtærede Minister i Dag en Begrundelse, og det er jo vistnok ogsaa den, der har foreslået Udvalget, nemlig et rent opportunistisk. Den siger ikke et Ord om, hvorvidt det er retfærdigt eller ikke, men holder sig til, at det ofte er vanskeligt at faa fat i Aktionærerne i vedkommende Kommune, og at det ogsaa er vanskeligt at skrive en interkommunal Skattelov, som kan faa fat i alle disse Indtægter; derfor vil man bestatte glat væk dobbelt, først Aktieselskabet og dernæst Aktionærerne, saa mener man dog at faa idetmindste 1 Gang Stat og bryder sig ikke om, at mange Aktionærer maa betale 2 Gange. Dertil er at bemærke, at man i Virkeligheden retter Smed for Bager; fordi man ikke kan faa fat paa nogle af Aktionærerne, saa skulle alle de andre, de ærlige eller de, der bo i selve Kommunen, bestattes dobbelt, uden at man kan anføre en eneste virkelig Grund derfor. Jeg skal indrømme de opportunistiske Betragtninger al mulig Gyldighed her i Verden. Jeg tror ogsaa, at den højtærede Minister og Flertallet ville faa deres Krig igennem med Hensyn til Aktieselskaberne paa Grund af det meget, der siges paa Gader og Stræder, men en højere Begrundelse af, at de ærlige Aktionærer, som opgive deres Skatteindtægt o. s. v., skulle bestattes dobbelt, savner jeg fremdeles. Derfor er jeg fuldstændig enig med den højtærede Minister og er meget glad over, at han trak sig tilbage fra disse 3 pCt., som det har forbaudet mig som saa mange andre, at han overhovedet er gaaet til. Naar man altsaa anfører opportunistiske Grunde, er det netop Moderationen, det kommer an paa. Kan man anføre meget høje og reelle Grunde for en ny Stat — men det er dem, man her savner — saa kan man gaa til fuld Bestatning; men holder man sig til den rent opportunistiske Begrundelse, maa man være forsigtig. Den rammer yderst forskelligt, og de ærlige Folk rammes som sagt uretfærdigt. Ved samme Lejlighed maa jeg bemærke til det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Cl. Nielsen), at skulle vi komme ind paa det, at man gennem Formue- og Lejlighedsstatten aldeles ophæver de fleste Ejendomsstatter eller blander dem fuldstændig sammen og overlader Sogneraadene at bestemme, om man ikke passende kan ophæve Hartkornstatterne gennem Formue- og Lejlighedsstatten, saa kommer man virkelig langt videre, end det vistnok paa nogen Maade kan gaa an. Derfor maa jeg særlig fremhæve § 2, den maa efter min Mening